

کلیات برنامه و سرفصل

دوس رشتہ

مدرسی ادبیات عرب

سطح سے حوزہ ہای علمیہ خواهران

سال تنظیم : ۱۳۹۹

کلیات رشته:

ماده ۱. عنوان

عنوان رشته، سطح سه مدرسی ادبیات عرب است.

ماده ۲. تعریف

سطح سه مدرسی ادبیات عرب، یکی از رشته‌های تربیت مدرس حوزه علمیه است، که در آن طلاب، ضمن شناخت استدلالی مباحث اعتقادی، فقه و اصول و فراگیری ادبیات عرب، مهارت‌ها و روش‌های تدریس، توانایی تدریس و تحقیق در موضوعات مرتبط با رشته فوق را پیدا می‌کنند و در پایان، موفق به دریافت دانش‌نامه سطح سه مدرسی ادبیات عرب و مجوز تدریس آن می‌شوند.

ماده ۳. اهداف

۱. آشنایی با آراء، روش‌ها و مکاتب مهم در ادبیات عرب
۲. ایجاد توان تحقیق در حد تتبع، تحلیل، بررسی و نقد در زمینه ادبیات عرب
۳. آشنایی با منابع، متون، تاریخ و ادوار ادبیات عرب
۴. آشنایی با مبانی علمی تدریس و مهارت‌های آن
۵. تأمین استاد جهت تدریس دروس ادبیات عرب
۶. ایجاد توان پاسخ‌گویی به سؤالات رایج ادبیات عرب
۷. تربیت طلاب مستعد جهت شرکت در سطوح بالاتر
۸. ایجاد توان بهره‌گیری از متون ادبیات عرب

ماده ۴. سیاست‌ها

۱. اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب
۲. اهتمام به تقویت استقلال فکری و اعتماد به نفس در مسائل علمی و مهارتی
۳. اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی
۴. اهتمام به تقویت مبانی نظام اسلامی و ترویج ارزش‌های آن
۵. اهتمام به آموزش موضوعات اصلی رشته ادبیات عرب
۶. تأکید بر بهره‌گیری از روش‌های کارآمد با اهتمام به سنت‌های حوزوی
۷. تأکید بر پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و توجه به نیازهای روز و هماهنگی برنامه‌های مدرسی با برنامه‌های جاری آموزشی
۸. اهتمام به درک و به کارگیری متون و منابع مهم، اصلی، جامع، موجز و کاربردی عرب
۹. تأکید بر توسعه آموزش پژوهش محور
۱۰. توجه به ویژگی‌های بانوان و نقش محوری آنان در تحکیم خانواده، در تنظیم برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و تربیتی
۱۱. تأکید بر شناسایی طلاب مستعد
۱۲. تأکید بر بهره‌گیری از روش‌های کارآمد آموزشی

ماده ۵. ضرورت

۱. عربی بودن متون و منابع اسلامی و توقف فهم آن‌ها بر شناخت ادبیات عرب
۲. تأکید آموزه‌های دینی بر استفاده از اساتید متخلق، متخصص و توانمند
۳. رسالت حوزه‌های علمیه در تربیت و تأمین اساتید متخلق، توانمند و متخصص با عنایت به متن محور بودن دروس حوزوی
۴. نیاز طلاب و مدارس علمیه کشور به اساتید متخصص در ادبیات عرب و آشنایی با مبانی و مهارت‌های تدریس
توجه: این برنامه مختص خواهران است.

عناوین دروس:

ردیف	عنوان درس	واحد	اهداف آموزشی
۱.	فقه ۱ و ۲ و ۳ و ۴	۱۲	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی
۲.	اصول فقه ۱ و ۲ و ۳ و ۴	۸	شناخت مباحث مهم اصولی
۳.	تفسیر قرآن ۱ و ۲	۴	تبیین و تفسیر آیاتی از قرآن کریم به روش ترتیبی
۴.	عقائد خاصه شیعه ۱ و ۲	۴	پاسخ‌گویی به برخی از شبهات در زمینه عقائد خاصه شیعه
۵.	صرف تکمیلی	۴	شناخت تکمیلی و تسلط بر مباحث مهم و نکات تخصصی بخش اسم و فعل
۶.	نحو تکمیلی ۱ و ۲	۸	شناخت تکمیلی و تسلط بر مباحث مهم و نکات تخصصی علم نحو با محوریت نحو وافی یا شرح ابن عقیل
۷.	نحو تکمیلی ۳	۴	شناخت تکمیلی و تسلط بر مباحث مهم و نکات تخصصی باب اول معنی اللیب (معانی و نقش مفردات)
۸.	نحو تکمیلی ۴	۴	شناخت تکمیلی و تسلط بر مباحث مهم و نکات تخصصی باب رابع معنی
۹.	تجزیه و ترکیب ۱ و ۲ و ۳ و ۴	۴	شناخت قواعد کلی تجزیه و ترکیب و تبیین رابطه آن با صرف و نحو بر موارد، به منظور فهم دقیق متون، با تأکید بر آیات و روایات دارای وجوه متعدد و اشعار عربی به ویژه اشعار منسوب به حضرت علی «علیه السلام»
۱۰.	بلاغت تکمیلی ۱ و ۲	۶	شناخت تکمیلی و تسلط بر مباحث مهم و نکات تخصصی علم معانی، بیان و بدیع
۱۱.	فقه اللغة	۲	شناخت اصول و روش‌های فهم لغات و تأثیر علوم ادبی در فهم لغات
۱۲.	اصول و فنون ترجمه	۲	آشنایی با اصول، قواعد و روش‌های ترجمه متون عربی به فارسی، همراه با کار عملی
۱۳.	تاریخ ادبیات عرب ۱ و ۲	۴	آشنایی با سیر تاریخی ادبیات عرب و مکاتب و منابع آن، با تأکید بر نظم و نثر شیعی و عناصر دخیل در ادبیات قرآن (از عصر جاهلی تا پایان عصر اموی و از عصر اموی تا معاصر)
۱۴.	متون ادبی جدید	۲	آشنایی با ساختارها و لغات متون ادبی جدید به زبان عربی، به منظور کسب توان بهره‌گیری از آن‌ها
۱۵.	متون درسی ۱ و ۲	۴	بررسی و حل فرازهای پیچیده متون درسی صرف و نحو مانند: صرف ساده، هدایه و مبادی
۱۶.	منبع‌شناسی	۱	معرفی توصیفی و تحلیل منابع و کتب مهم لغت، صرف، نحو و بلاغت و برنامه‌های نرم‌افزاری ادبیات عرب
۱۷.	تحلیل ادبی نهج البلاغه	۱	شناخت و تطبیق نکات ادبی نهج البلاغه، با تأکید بر فصاحت و بلاغت
۱۸.	تحلیل ادبی صحیفه سجادیه	۱	شناخت و تطبیق نکات ادبی صحیفه سجادیه، با تأکید بر فصاحت و بلاغت
۱۹.	اعراب القرآن	۱	تسلط نسبی بر ترکیب آیاتی که دارای صیغه یا ترکیب پیچیده و دشواری هستند.
۲۰.	اعجاز ادبی قرآن کریم	۲	شناخت ابعاد مختلف اعجاز ادبی قرآن کریم و پاسخ‌گویی به مهم‌ترین شبهات اسلامی
۲۱.	نقد ادبی	۲	شناخت اصول، قواعد، روش‌ها، مراحل و آداب نقد ادبی به صورت کارگاهی
۲۲.	روشها و فنون تدریس	۲	شناخت روش‌ها و فنون تدریس و چگونگی طراحی، اجرا و ارزیابی یک درس، متناسب با گرایش مرتبط، به صورت کارگاهی